

Pilot Duurzame Energie 3

Herkomst Duurzame Elektriciteit in 2017 in 6 MJA sectoren

Ir J. M. van der Knaap RVO.nl

november 2018

Inhoud

1. Samenvatting.....	3
2. Inleiding / Aanleiding.....	6
3. CertiQ.....	7
4. Werkwijze Proces	9
5. Duurzame elektriciteit per sector	11
5.1 DE in sector ICT in 2017	11
5.2 DE in sector HBO in 2017	13
5.3 DE in sector Zuivel in 2017	15
5.4 DE in sector Financiële Dienstverleners in 2017	17
5.5 DE in sector Koffiebranderijen in 2017	19
5.6 DE in sector Rail in 2017	21
6. Overzicht van aantal GVO's en Cancellation Statements	23

1. Samenvatting

In het Platform MJA3 is besloten om over het monitoringjaar 2017 een derde pilot DE uit te voeren, waarin de herkomst van de ingekochte gebruikte duurzame elektriciteit nader wordt onderzocht.

Bedrijven in de sectoren: ICT, HBO, Zuivel, Financiële Dienstverleners (FD), Koffie en Rail hebben bij de MJA3-rapportage over verslagjaar 2017 in het e-MJV, **bijlagen (cancellation statements van CertiQ of GVO's, Garanties van Oorsprong)** toegevoegd om de herkomst van de door hun gebruikte ingekochte hoeveelheid duurzame elektriciteit aan te geven.

In verslagjaar 2017 bedraagt de totale hoeveelheid gebruikte elektriciteit binnen de zes sectoren 44,2 PJ. (4,9 TWH)

De totale hoeveelheid gerapporteerde ingekochte duurzame elektriciteit bedraagt 39,7 PJ. (4,4 TWH = 90%)

In tabel 1 wordt gepresenteerd hoe het elektriciteitsverbruik verdeeld is over duurzame elektriciteit en niet-duurzame elektriciteit.

Tabel 1: Gerapporteerde duurzame en niet-duurzame elektriciteit

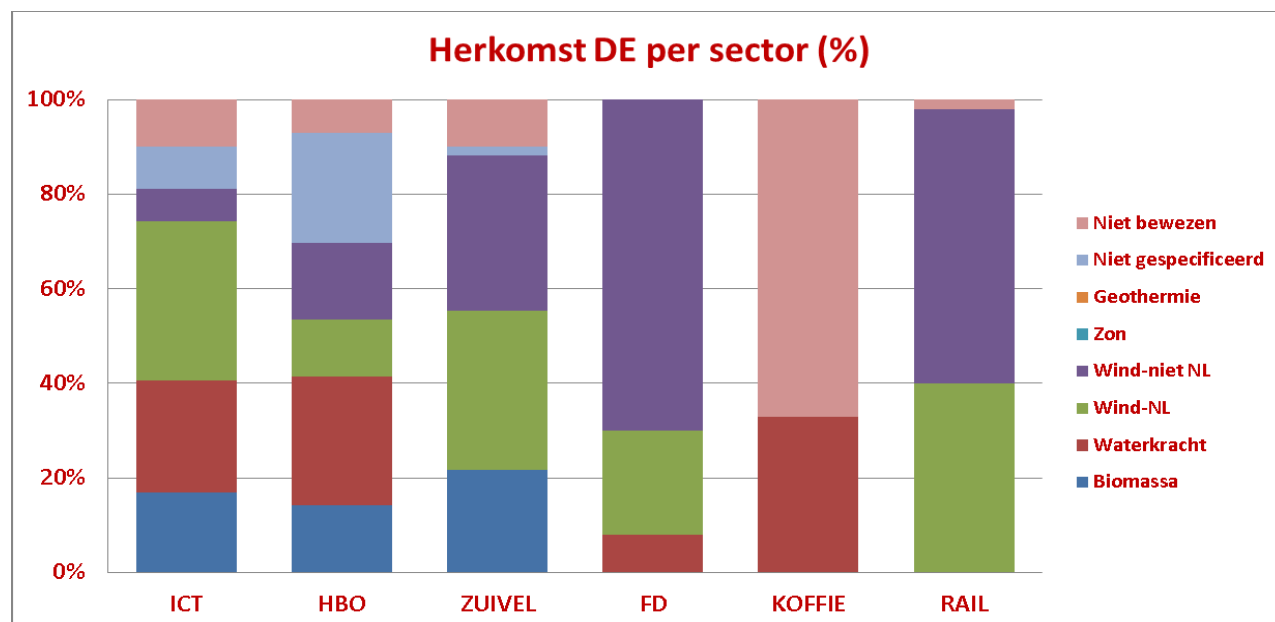
Gebruikte Elektriciteit	Duurzaam TJ	Niet-Duurzaam TJ	Totaal TJ	Percentage Duurzaam %
ICT	16.094	2.068	18.162	89
HBO	1.098	206	1.304	84
Zuivel	5.815	1.721	7.536	78
Financiële Dienstverleners	3.167	72	3.239	98
Koffiebranderijen	140	399	539	26
Railbedrijven	13.436	3	13.439	100
Totaal	39.650	4.569	44.219	90

De herkomst van de gerapporteerde gebruikte duurzame elektriciteit in verslagjaar 2017 is in tabel 2 en figuur 1 nader uitgesplitst naar diverse bronnen.

Tabel 2: Herkomst duurzame elektriciteit per sector

Herkomst DE	ICT	HBO	ZUIVEL	FD	KOFFIE	RAIL
	%	%	%	%	%	%
Biomassa	17	14	22	0	0	0
Waterkracht	24	27	0	8	33	0
Wind-NL	34	12	34	22	0	40
Wind-niet NL	7	16	33	70	0	58
Zon	0	0	0	0	0	0
Geothermie	0	0	0	0	0	0
Niet gespecificeerd	9	23	2	0	0	0
Niet bewezen	10	7	10	0	67	2
Totaal	100	100	100	100	100	100

Figuur 1: Herkomst duurzame elektriciteit per sector

De aantoonbaarheid van de herkomst van gebruikte ingekochte duurzame elektriciteit is per sector zeer uiteenlopend en varieert van uitstekend tot slecht.

Binnen deze 6 sectoren nemen in totaal 140 bedrijven deel aan MJA3.

Hiervan hebben 107 bedrijven inkoop van duurzame elektriciteit over 2017 in het e-MJV gerapporteerd:

- 17 bedrijven voegen geen onderbouwing toe.
Van deze 17 bedrijven zijn de gegevens van de cancellation statements van één bedrijf vanuit de CertiQ database in de rapportage toegevoegd.
Van de overige 16 bedrijven konden geen rapportages vanuit de CertiQ-database afgeleid worden
- Ten behoeve van 36 bedrijven is er een eindgebruikersaccount bij CertiQ.
- **61 bedrijven voegen in totaal 63 GVO's** toe ter onderbouwing, waarvan een aantal niet als een geldige GVO geaccepteerd is. (zie hoofdstuk4 werkwijze / proces)

2. Inleiding / Aanleiding

In 2015 is op initiatief van Nederland ICT bij het MJA-Platform de vraag neergelegd of het mogelijk was binnen MJA een onderzoek te starten naar de herkomst van de door de bedrijven gerapporteerde duurzame energie. Met deze resultaten wil Nederland ICT het duurzame karakter van de sector nader onderbouwen.

Na de eerste succesvolle rapportage over het duurzame energieverbruik in 2015 is de pilot in 2016 uitgebreid naar in totaal 6 sectoren.

Naast ICT, HBO en Zuivel hebben in 2016 ook Financiële Dienstverleners, Koffiebranderijen en de Railsector gerapporteerd.

Na deze tweede pilot is over verslagjaar 2017 een derde pilot gevolgd met dezelfde 6 sectoren.

Over deze derde pilot wordt hier gerapporteerd.

Voor alle duidelijkheid wordt hier nog vermeld dat dit rapport alleen het onderwerp Duurzame elektriciteit betreft. Andere vormen van inkoop van Duurzame energie, waaronder duurzaam aardgas en duurzame warmte, worden buiten beschouwing gelaten.

3. CertiQ

Aan de elektriciteit die uit een stopcontact komt, is niet af te lezen of de bron ervan duurzaam is of niet. Daarom heeft de Europese Unie besloten om de energie die op een duurzame manier is opgewekt te certificeren.

Dankzij deze certificering is er een aparte, goed gecontroleerde markt voor groene stroom mogelijk. Deze certificaten zijn bovendien noodzakelijk om de landelijke subsidie voor de verschillende vormen van duurzame energie uit te keren.

CertiQ geeft sinds 2001 certificaten uit voor duurzame elektriciteit.

Deze zogenoemde Garanties van Oorsprong (GvO's) gelden als bewijs dat een leverancier daadwerkelijk 'groene' elektriciteit levert. 1 GvO representeert 1 MWh geproduceerde duurzame elektriciteit. Producenten van elektriciteit kunnen hun productie-installatie bij CertiQ registreren voor de uitgifte van GvO's. Vervolgens worden deze certificaten verhandeld op de energiemarkt. Leveranciers die groene stroom aanbieden moeten deze GvO's dus aankopen als bewijs voor de levering van duurzaam opgewekte stroom.

Alle bedrijven in de MJA zijn zogenoemde 'eindgebruikers'.

Eindgebruikers kunnen zich digitaal aanmelden bij CertiQ voor opname in de CertiQ database en het registreren van verbruik van duurzame elektriciteit in een gratis 'eindgebruikersaccount'. Als deze bedrijven aanwezig zijn in de eindgebruiker database van CertiQ dan mag men stellen dat de in de database opgenomen hoeveelheid stroom daadwerkelijk aangemerkt kan worden als afgenomen duurzame energie.

Om de kwaliteit en zekerheid van de rapportage te verbeteren doet RVO.nl, na consultatie van CertiQ, de volgende aanbevelingen:

**Neem in het e-MJV de volgende sturende vraag op:
'heeft het bedrijf een eindgebruikersaccount bij CertiQ?'**

1. Zo ja Dan kan het bedrijf de inkoop van Duurzame Elektriciteit rapporteren, voor maximaal de verbruikte elektrische energie.
RVO.nl zal de 'cancellation statements' controleren en eventueel (laten) corrigeren aan de hand van een uitdraai van de gegevens in de database van CertiQ.
2. Zo nee Het bedrijf wordt aanbevolen een gratis eindgebruikersaccount bij CertiQ te laten aanmaken.

3. Zo nee Het bedrijf kan de inkoop van Duurzame Elektriciteit over verslagjaar 2018 rapporteren door aan het e-MJV een geldige GVO van zijn energieleverancier als bijlage aan het e-MJV toe te voegen.
RVO.nl zal de 'GVO' controleren en eventueel (laten) corrigeren.
4. Zo nee zonder GVO kan het bedrijf geen Inkoop Duurzame Elektriciteit rapporteren met ingang van verslagjaar 2019.

4. Werkwijze Proces

ICT Nederland heeft het MJA Platform verzocht een pilotonderzoek naar de inzet en herkomst van duurzame elektriciteit over verslagjaar 2017 aan de MJA rapportage toe te voegen.

Het Platform heeft geïnformeerd of deze behoefte ook aanwezig was bij andere sectoren. Daaruit is gebleken dat ook bij de sectoren: HBO, Zuivel, Financiële Dienstverleners, Koffiebranderijen en de Railsector eenzelfde interesse aanwezig was. Deze sectoren zijn daarop aan de tweede en derde pilot toegevoegd.

Ook is besloten dat de pilot met minimale inzet van mensen en middelen uitgevoerd zou moeten worden. Daarom is besloten tot de volgende aanpak:

1. Centrale aansturing door Ir. J.M van der Knaap, moniteur van MJA-ICT.
2. Opstellen van 6 sectorspecifieke uitvragen in samenwerking met en door de brancheorganisaties.
3. Verspreiding uitvragen en contacten met de bedrijven door de brancheorganisaties.
4. Rapportage van duurzame electriciteit door de bedrijven via de e-MJV MJA rapportage van 2018 (over 2017).
5. Bedrijven die duurzame elektriciteit rapporteren voegen herkomst van de Duurzame Elektrciteit toe door middel van kopieën van afschrijvingen uit de CertiQ-database (zgn cancellation statements) of door **GVO's (Garanties van Oorsprong)** toe.
6. Er wordt geen gebruik gemaakt van de bij het e-MJV betrokken ingenieursbureaus.
7. Eventueel noodzakelijke navraag ter complementering wordt door de brancheorganisaties uitgevoerd.
8. RVO.nl rapporteert aan brancheorganisaties en EZK/ Platform MJA/3.
9. Branche organisaties doen op aangeven van Nederland-ICT een voorstel voor eventueel vervolg bij het MJA-Platform.
10. De inzet van uren van RVO wordt beperkt tot maximaal 100 uur in 2018.
11. De beoordeling van de rapportage van de bedrijven is als volgt:
 - a. In de voorgaande jaren bleek dat er bedrijven zijn die teveel aan TJ duurzame elektriciteit rapporteren: Maximalisatie van rapportage DE aan totaal elektra verbruik en onder aftrek van de zelf geproduceerde Duurzame Elektrciteit.
 - b. Geen GVO bijgevoegd: valt in categorie niet bewezen.
 - c. Iets anders dan een GVO bijgevoegd: valt in categorie niet bewezen.
 - d. GVO bijgevoegd van verkeerd jaar, andere naam: valt in categorie niet bewezen.

- e. GVO zonder aanduiding van aard elektriciteit: valt in categorie niet gespecificeerd.
- f. GVO van minder MWh dan gerapporteerd: extra deel valt in categorie niet bewezen.
- g. GVO van juiste of meer MWh: valt in aangegeven categorie.
- h. Alle bedrijven zijn gecheckt op eindgebruikersaccount bij CertIQ.
De eventueel aanwezige data in de CertIQ database worden alsnog toegevoegd als bewijs en zijn opgenomen in de rapportage tot max 100% van totaal elektraverbruik.
- i. Correcties in de rapportage van de gerapporteerde hoeveelheden geschieden onder verantwoordelijkheid van RVO.nl.
- j. De in de pilot gerapporteerde inkoop DE kan afwijken van de gerapporteerde hoeveelheden in de sector- en bedrijfsrapporten.

5. Duurzame elektriciteit per sector

5.1 DE in sector ICT in 2017

In 2017 nemen in de ICT-sector 42 (41) bedrijven deel aan MJA.
(tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016)

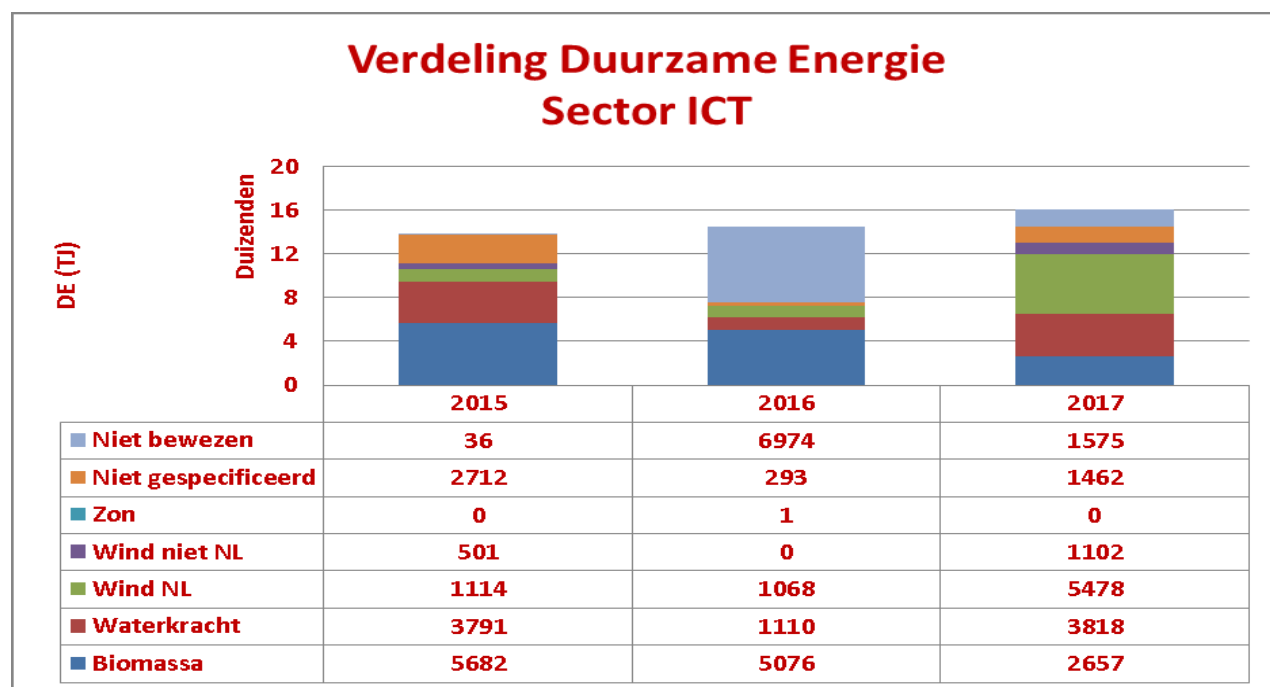
Het energieverbruik van al deze bedrijven samen in 2017 is 18.536 TJ (17.570 TJ).
Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 98 % bepaald door de inzet van elektriciteit: 18.162 TJ.

33 ICT bedrijven (32) rapporteren in 2017 via het e-MJV de inzet van duurzame energie, hetgeen bijna volledig de inkoop van Duurzame Energie betreft 16.223 TJ.
De eigen opwekking van duurzame Energie bedraagt 3 TJ.

1 bedrijf rapporteert meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).

Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik : deze correctie bedraagt 141 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de bedrijven uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst voor 2015, 2016 en 2017

Figuur 3: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector ICT

Samenvatting ICT:

1. De hoeveelheid gespecificeerde ingekochte duurzame elektriciteit is gestegen van 7.255 TJ (50%) naar 13.057 TJ (1,45 TWH =81%)
2. De hoeveelheid Wind NL en niet-NL is toegenomen van 7% naar 41%.
3. De **hoeveelheid 'niet bewezen 'duurzame elektriciteit is sterk** afgenomen, van van 48% naar 10 %.
4. De kwaliteit van de rapportage door de bedrijven over 2017 is beduidend beter dan in het voorafgaande jaar 2016.

5.2 DE in sector HBO in 2017

In 2017 nemen in de HBO-sector 27 (31) bedrijven deel aan MJA.
(tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016).

Het energieverbruik van deze bedrijven in 2017 is 1.912 TJ. (1.990 TJ)
Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 68 % bepaald door de inzet van elektriciteit: 1.304 TJ.

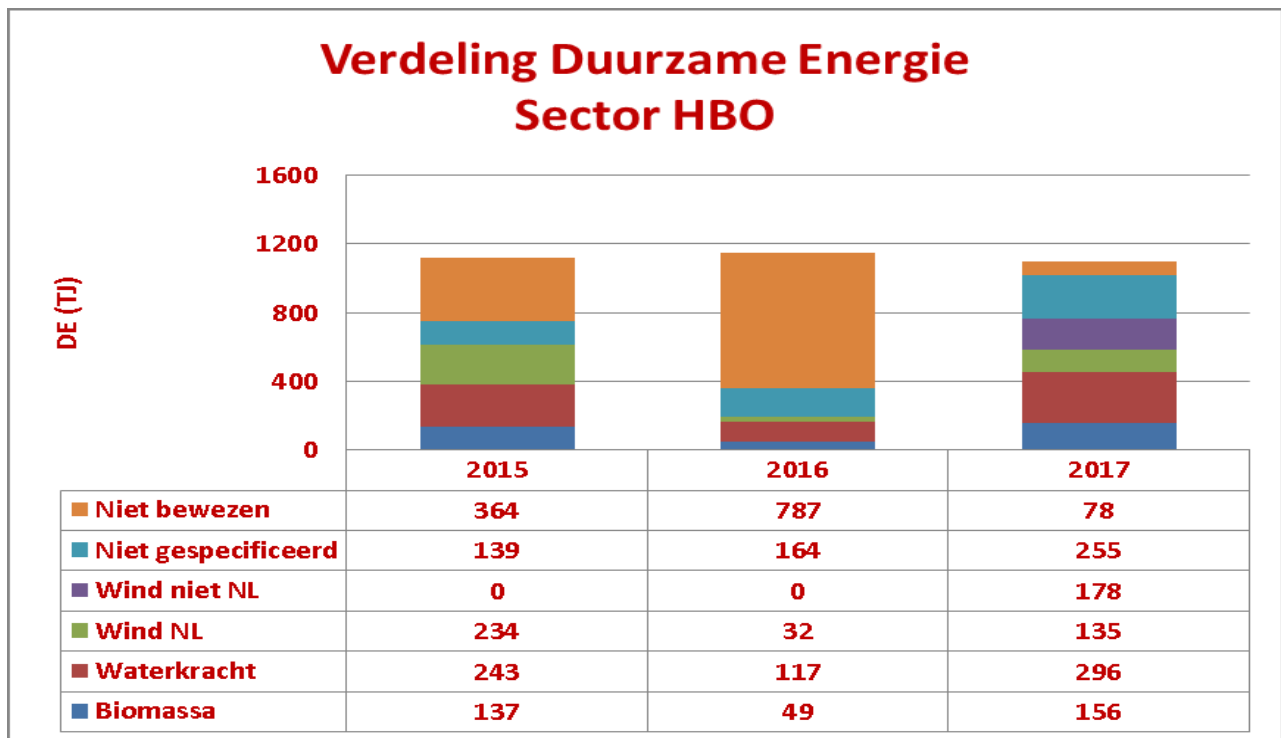
20 HBO-instellingen (22) rapporteren de inzet van duurzame energie hetgeen bijna volledig de inkoop van elektriciteit betreft, 1.127 TJ.

2 instellingen rapporteren meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).

Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik: deze correctie bedraagt in totaal 2 TJ.

De eigen opwekking van duurzame energie is 20 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de instellingen uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst:

Figuur 4: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector HBO

Samenvatting HBO:

1. De hoeveelheid gespecificeerde ingekochte duurzame elektriciteit is gestegen van 198 T TJ (17%) naar 765 TJ (85 GWH = 70%).
2. **De hoeveelheid 'niet bewezen 'duurzame elektriciteit is sterk gedaald, van 33% naar 7%.**
3. De kwaliteit van de rapportage door de bedrijven in 2017 is beduidend beter dan in 2016.

5.3 DE in sector Zuivel in 2017

In 2017 nemen in de Zuivelsector 47 (47) bedrijven deel aan MJA.
(tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016).

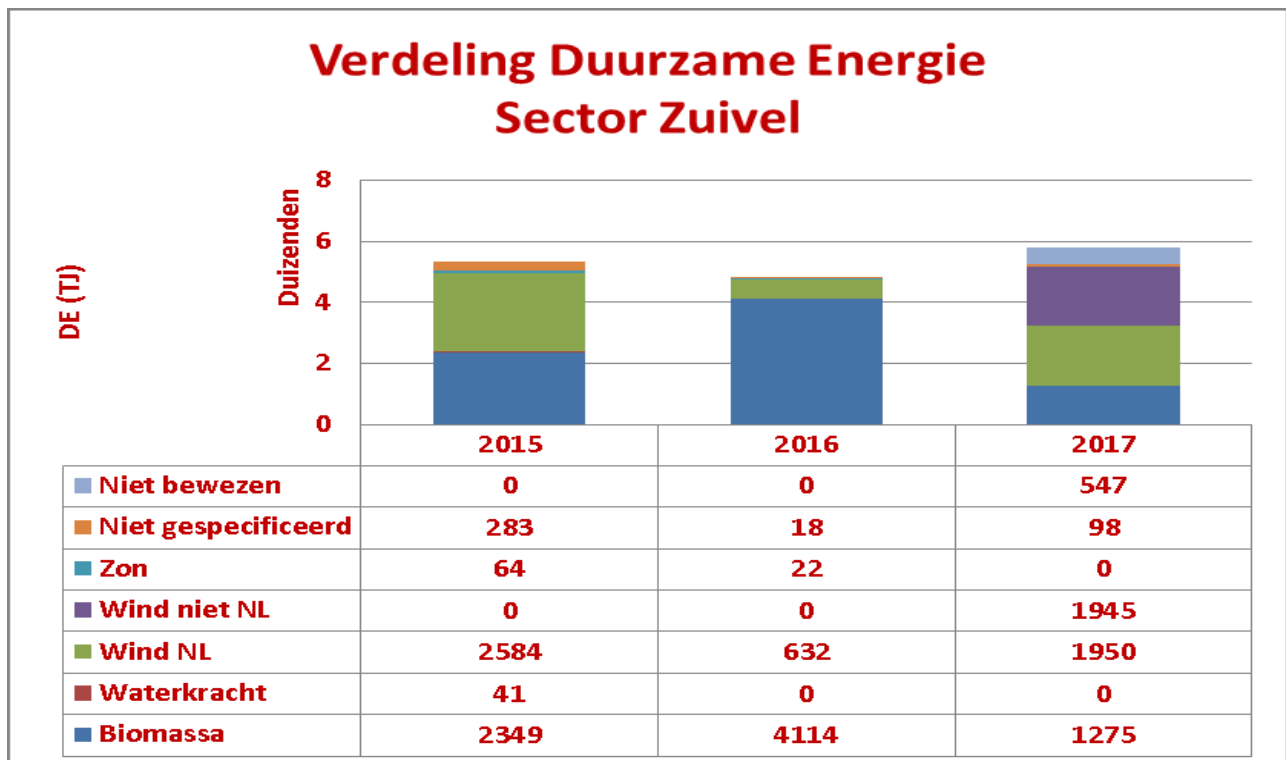
Het energieverbruik van deze bedrijven in 2017 is 21044 TJ. (20.387 TJ)
Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 36 % bepaald door de inzet van elektriciteit: 7.536 TJ (7.103 TJ).

34 (32) Zuivel bedrijven rapporteren de inzet van duurzame energie, 6.026 TJ (5.321 TJ) hetgeen bijna volledig de inkoop van duurzame elektriciteit betreft.
De eigen opwekking van duurzame energie is 250 TJ.

7 bedrijven rapporteren meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).

Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik : deze correctie bedraagt in totaal 211 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de bedrijven uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst:

Figuur 5: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector Zuivel

Samenvatting Zuivel:

1. De hoeveelheid gespecificeerde ingekochte duurzame elektriciteit is gestegen van 4.768 TJ (100%) naar 5.170 TJ (575 GWH= 89%).
2. De hoeveelheid elektriciteit afkomstig van biomassa is afgenomen van 86% naar 22%.
3. De hoeveelheid elektriciteit afkomstig van wind-NL en niet-NL is toegenomen van 13% naar 67%.
4. De kwaliteit van de rapportage door de bedrijven in 2017 is evenals in 2016 goed.

5.4 DE in sector Financiële Dienstverleners in 2017

Deze sector wordt in 2017 voor de tweede keer in de rapportage van Duurzame Elektriciteit opgenomen. (tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016).

In 2017 nemen in de sector Financiële Dienstverleners 10 (10) bedrijven deel aan MJA, evenals in 2016.

Het energieverbruik van deze bedrijven in 2017 is 3.953 TJ (2.519 TJ).

Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 82 % bepaald door de inzet van elektriciteit: 3.239 TJ.

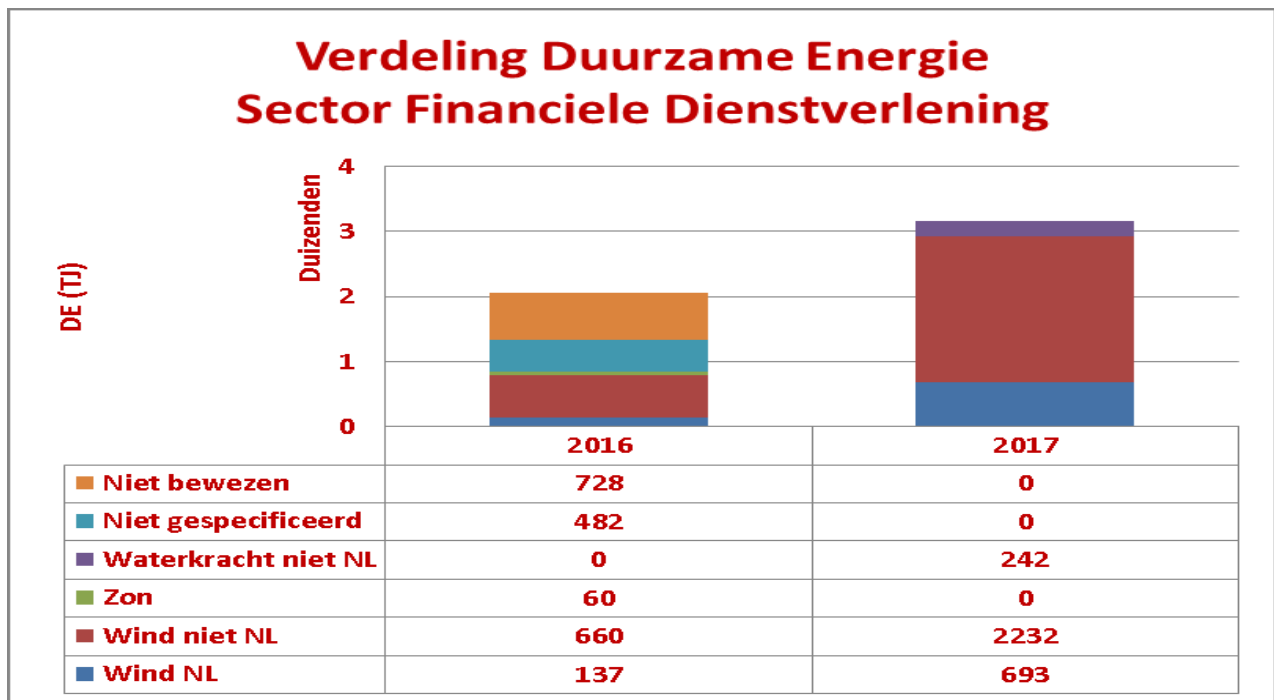
Alle 10 financiële Dienstverleners rapporteren de inzet van duurzame energie, in totaal 3.339 TJ, hetgeen meer dan 100 % is het verbruik aan elektriciteit.

6 bedrijven rapporteren meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).

Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik : deze correctie bedraagt in totaal 119 TJ.

De eigen opwekking van duurzame energie is 65 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de bedrijven uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst:

Figuur 6: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector Financiële Dienstverlening

Samenvatting Financiële Dienstverleners:

- 1 Van de ingekochte duurzame elektriciteit is 100 % herleidbaar en gespecificeerd. (360 GWH)
- 2 Wind NL en niet NL, 92 %, is veruit de meest toegepaste vorm van duurzame elektriciteit.
- 3 De kwaliteit van de rapportage is uitstekend.

5.5 DE in sector Koffiebranderijen in 2017

Deze sector wordt in 2017 voor de tweede keer in de rapportage van Duurzame Elektriciteit opgenomen. (tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016).

In 2017 nemen in de sector Koffiebranderijen 10 bedrijven deel aan MJA, evenals in 2016.

Het energieverbruik van deze bedrijven in 2017 is 1.117 TJ. (1.103 TJ)

Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 48 % bepaald door de inzet van elektriciteit: 517 TJ.

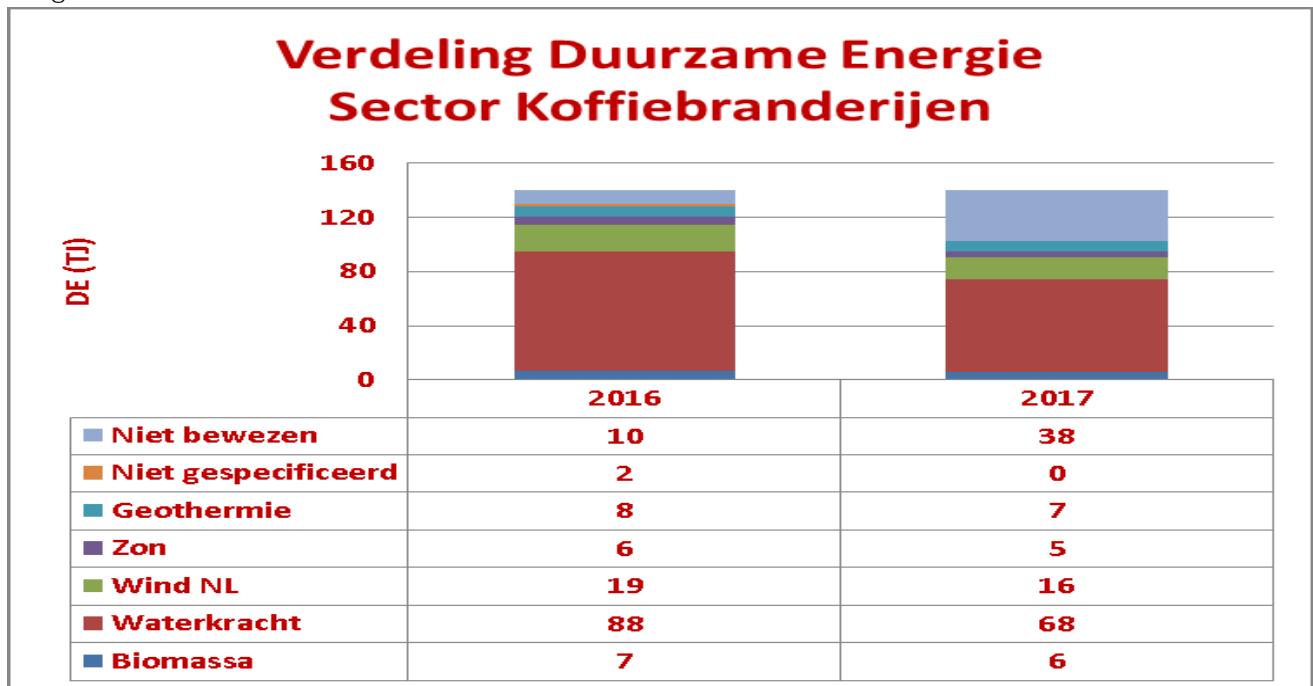
7 (8) koffiebranderijen rapporteren de inzet van duurzame energie, in totaal 153 TJ (150 TJ).

Er wordt door geen enkele koffiebranderij eigen opwekking van duurzame energie gerapporteerd.

3 bedrijven rapporteren meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).

Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik : deze correctie bedraagt in totaal 12 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de bedrijven uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst:

Figuur 7: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector Koffiebranderijen

Samenvatting Koffiebranderijen:

- 1 Van de ingekochte duurzame elektriciteit is slechts 33% herleidbaar tot de inzet van waterkracht. (16 GWH)
- 2 De kwaliteit van de rapportage is slecht.
- 3 In tegenstelling tot 2016 is er geen eigen opwekking .
- 4 Eén van de bedrijven heeft een CertiQ eindgebruikersaccount en is vanuit de CeriQ database aan de rapportage toegevoegd.

5.6 DE in sector Rail in 2017

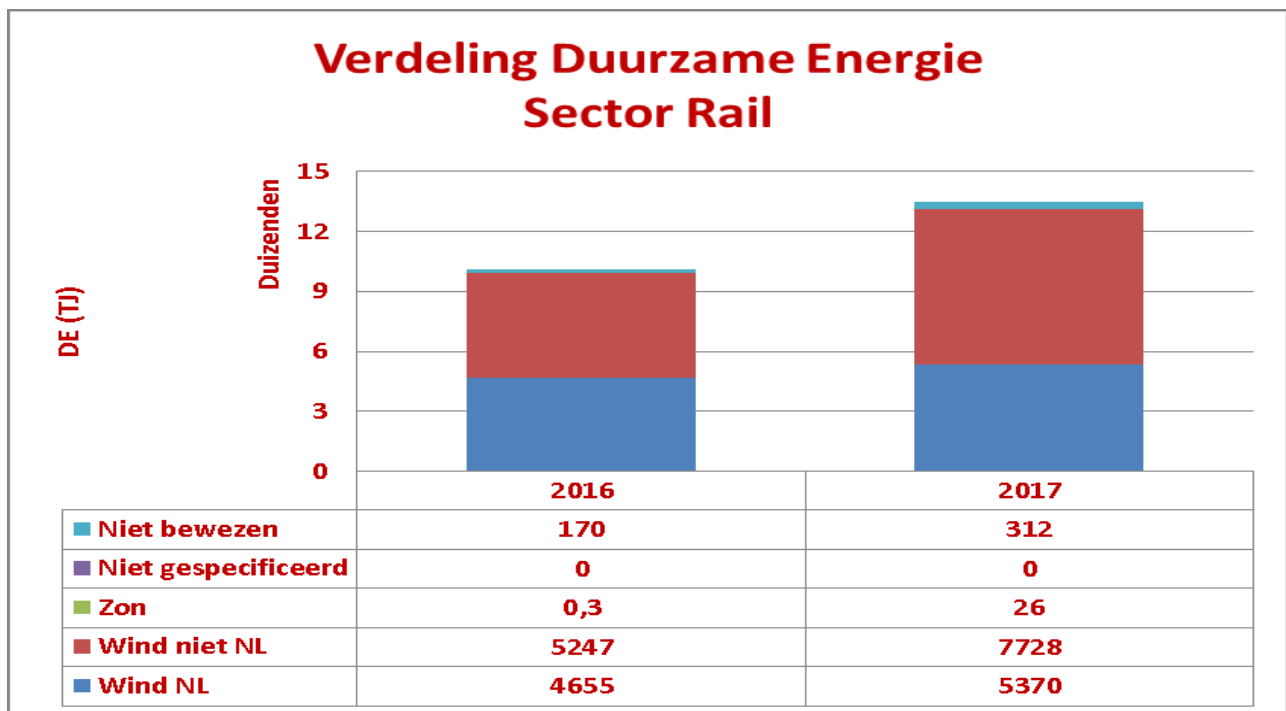
Deze sector wordt in 2017 voor de tweede keer in de rapportage van Duurzame Elektriciteit opgenomen. (tussen haakjes staan telkens de cijfers over 2016).

In 2017 nemen in de sector Rail 4 bedrijven deel aan MJA evenals in 2016. Het energieverbruik van deze bedrijven in 2017 is 14.176 TJ. (15.874 TJ)
Het bovenstaand energieverbruik wordt voor 85 % bepaald door de inzet van elektriciteit, 13.478 TJ.

3 Rail bedrijven rapporteren de inzet van duurzame energie, 13.516 TJ, hetgeen bijna volledig de inkoop van duurzame elektriciteit betreft.
De eigen opwekking van duurzame energie is 4 TJ .

2 bedrijven rapporteren meer inkoop van duurzame elektriciteit dan het totale verbruik aan elektriciteit (alleen in geval van doorlevering aan derden is dit theoretisch mogelijk, maar dit is niet gerapporteerd).
Daarom is de inzet van duurzame elektriciteit gemaximaliseerd op 100% van het totale elektriciteitsverbruik : deze correctie bedraagt in totaal 77 TJ.

Bovenstaande inkoop duurzame elektriciteit is door de bedrijven uitgesplitst naar de volgende bronnen van herkomst:

Figuur 8: Verdeling duurzame elektriciteit - Sector Rail

Samenvatting Rail:

- 1 Van de gerapporteerde hoeveelheid duurzame elektriciteit is 13.124 TJ (98%) herleidbaar, voornamelijk vanuit de CertiQ database. (1,5 TWH)
- 2 Als bron van Duurzame elektriciteit wordt bijna geheel wind vermeld, zowel van NL-origine, 40%, als van niet-NL herkomst, 58 %.

6. Overzicht van aantal GVO's en Cancellation Statements

Een overzicht van alle in het e-MJV als bijlage opgenomen GVO's en Cancellation statements, gecombineerd met de gegevens uit de CertiQ database over de 6 sectoren wordt hieronder gegeven.

CERTIQ Database Zuivel:

Voor één groot concern van 23 bedrijven zijn, na navragen in tweede instantie, alsnog 23 certificaten aangeleverd, allen cancellation statements.,

Dit concern heeft één eindgebruikersaccount bij CertiQ, waarbij in 2017 is afgeboekt onder de bronnen biomassa (30%), wind-NL (40%) en wind niet-NL (30%) voor alle 23 vestigingen gezamenlijk.

Het totaal is wel meer dan het totaal van het opgegeven electriciteits verbruik.

De hoeveelheid is gemaximaliseerd op het totaal elektra verbruik per bedrijf en is daarna volgens bovenstaande verdeling (40-30-30) pro-rato toegewezen.

CERTIQ Database Koffie:

Eén van de bedrijven heeft een CertiQ eindgebruikersaccount en is vanuit de CertiQ database aan de rapportage toegevoegd.

CERTIQ Database Algemeen:

Van 6 bedrijven die cancellation statements rapporteren konden de gegevens in de CertiQ database niet gevonden worden.

Afgewezen aangeleverde bewijsstukken :

De volgende certificaten zijn genoteerd, die niet geldig zijn als bewijsvoering :

- kopieën van jaarlijkse afrekeningen
- certificaat met als onderwerp CO₂
- mail met als onderwerp klimaat neutraal
- kopie van een contracten
- een keer een verwijzing naar en contract
- alle certificaten met als onderwerp duurzaam gas
- certificaat Milieukeur: niet geaccepteerd als GVO
- contract energie leverancier: niet geaccepteerd als GVO
- vervanging van diesel door elektrisch vervoer
- **GVO's die niet 2017 betreffen maar andere jaren**
- **GVO's op andere tenaamstelling die niet te herleiden is naar het bedrijf dat in het e-MJV rapporteert.**

Sector	Bedrijven	Canc Stat	GVO's	Leveranciers en /of handelaren	
naam	aantal	aantal	aantal	Naam	aantal
ICT	33	3	24	Greenchoice	2
				NUON	6
				Eneco	3
				Delta	1
				Schneider	2
				Energy House	1
				ACT	1
				ENGIE	5
				Climex	1
				Essent	2
HBO	20	5	15	GDF-Suez	3
				ENGIE	6
				MAIN	1
				Wattanders	1
				Eneco	1
				NUON	1
				EON	1
				Green Choice	1
ZUIVEL	34	25	9	Groenbalans	4
				Scholt	1
				Powerhouse	3
				Green Choice	1
FD	10	2	9	Eneco	3
				AFS	1
				NUON	2
				ENGIE	1
				Nieuwe Stroom	1
Wattanders	1				
KOFFIE	7	0	3	AFS	1
				Scholt	1
				Raedthuys	1
RAIL	3	1-2	3	Eneco	3
TOTAAL	107	36	63		